

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000157

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-01-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ про видачу диплома № 275-С від 14.04.2026 р. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
МОН України

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенов Антон Олегович

2. Anton Semyonov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 27-03-2026

Спеціальність за освітою: Менеджмент організацій

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11779

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.52.17, 06.81

Тема дисертації:

1. Оцінювання безпеки розвитку людського капіталу.
2. Assessment of Human Capital Development Security.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено узагальненню та розвитку теоретичних положень, розробленню методичних підходів, а також практичних рекомендацій щодо оцінювання безпеки розвитку людського капіталу. У роботі досліджено концептуальні основи людського капіталу, визначено основні передумови формування й широкого розповсюдження концепції людського капіталу. Виділено основні чинники формування і розвитку людського капіталу, якими є: економічні, соціальні, розвиток науково-технічного прогресу і розвиток інформаційних технологій. Дістало подальшого розвитку визначення безпеки розвитку людського капіталу, під яким пропонується розуміти стан динамічної рівноваги процесу самоінвестування і зовнішнього інвестування з метою збереження і покращення існуючого рівня здоров'я, особистісних і професійних, вроджених і набутих якостей людини (або соціальної групи) на всіх економічних рівнях. Проведений морфологічний аналіз українських і зарубіжних підходів до вимірювання людського капіталу дозволив

ідентифікувати дві ключові ознаки його класифікації: (1) за рівнем формування і використання людського капіталу; та (2) за рівнем інвестування. Визначено, що формування безпеки розвитку людського капіталу повинне забезпечуватись не лише носієм людського капіталу, але й державою. Виявлено, що оптимальний обсяг державних інвестицій повинен враховувати такі фактори: економічний стан країни чи регіону; вікова структура населення; соціально-економічні пріоритети; ефективність вкладень; фіскальна стійкість. Для оцінювання стану людського капіталу було використано індикативні підходи, що дозволило комплексно відобразити його розвиток. На цій основі було застосовано Індекс людського капіталу, положення якого стали базою для адаптації системи показників, що враховує національні особливості соціально-економічного розвитку України. На основі залучених до системи оцінювання індикаторів: «Рівень соціальної вразливості населення», «Рівень користування послугами Інтернету з метою навчання і освіти», «Рівень доступу здобувачів до очної форми навчання», «Рівень трудового захисту» стало можливим проведення регіонального порівняння безпеки розвитку людського капіталу. Запропонована система показників безпеки розвитку людського капіталу відрізняється від існуючих оптимізованим кількісним складом без втрати інформативності й адаптацією до умов обмеженого обсягу офіційної статистичної інформації у період соціально-економічних потрясінь. Окрім удосконалення системи показників дістала подальший розвиток процедура їх агрегування, що ґрунтується на застосуванні методу ентропії К. Шеннона, яка відрізняється урахуванням мінливості й інформаційної значущості кожного показника у межах досліджуваного періоду і дає змогу інтегральному показнику чутливо реагувати на виклики, структурні зрушення та регіональні особливості. Аналіз результатів якісного оцінювання Індексу безпеки розвитку людського капіталу регіонів України дав змогу виділити головні тенденції та рівні безпеки розвитку людського капіталу за регіонами. Обґрунтовано науково-практичні рекомендації щодо підвищення рівня безпеки розвитку людського капіталу залежно від значень інтегрального Індексу безпеки розвитку людського капіталу, які враховують специфіку постпандемічного та поствоєнного розвитку. Запропоновано модель інституційної взаємодії у системі організаційного забезпечення оцінювання безпеки розвитку людського капіталу, яка ґрунтується на розмежуванні функціональних зв'язків і потоків інформації. Проведено оптимізацію інформаційних зв'язків між ключовими учасниками процесу оцінювання, що забезпечить підвищення ефективності обміну даними, оперативність прийняття рішень та інтеграцію функціональних потоків інформації у системі оцінювання безпеки розвитку людського капіталу. Поглиблене вивчення впливу соціально-економічних потрясінь на безпечний розвиток людського капіталу дозволило удосконалити модель організаційного забезпечення оцінювання безпеки розвитку людського капіталу шляхом застосування адаптивного підходу. Ключовим елементом моделі є механізм розподіленої міжінституційної відповідальності, який підвищує стійкість управлінських процесів до зовнішніх викликів, забезпечує гнучкість системи прийняття рішень та створює умови для сталого розвитку в умовах соціально-економічних потрясінь. Практична цінність розробок підтверджується їхнім упровадженням у діяльність підприємств, установ та організацій, а саме: ТОВ «Український науково-дослідний інститут оборонних технологій» (довідка №2509-01 від 25.09.2025 р.), ТОВ «Центр знешкодження вибухонебезпечних предметів та рекультивациі» (довідка №38/ак, від 01.09.2025 р.).

2. The dissertation is devoted to the generalization and development of theoretical provisions, the development of methodological approaches, as well as practical recommendations for assessing the security of human capital development. The work explores the conceptual foundations of human capital, identifies the main prerequisites for the formation and widespread dissemination of the concept of human capital. The main factors of the formation and development of human capital are highlighted, which are: economic, social, the development of scientific and technological progress and the development of information technologies. The definition of the security of human capital development is further developed, under which it is proposed to understand the state of dynamic equilibrium of the process of self-investment and external investment in order to preserve and improve the existing level of health, personal and professional, innate and acquired qualities of a person at all economic levels. The morphological analysis of Ukrainian and foreign approaches to measuring human capital allowed us to identify two key features of its classification: (1) by the level of formation and use of human capital; and (2) by the level of investment. It was determined that the formation of the security of human capital development should be ensured

not only by the carrier of human capital, but also by the state. It was found that the optimal amount of public investment should take into account the following factors: the economic condition of the country or region; the age structure of the population; socio-economic priorities; investment efficiency; fiscal sustainability. Indicative approaches were used to assess the state of human capital, which allowed for a comprehensive reflection of its development. On this basis, the Human Capital Index was applied, the provisions of which became the basis for adapting a system of indicators that takes into account the national characteristics of the socio-economic development of Ukraine. Based on the indicators involved in the assessment system: "Level of social vulnerability of the population", "Level of use of Internet services for the purpose of training and education", "Level of access of applicants to full-time education", "Level of labor protection", it became possible to conduct a regional comparison of the security of human capital development. The proposed system of indicators of human capital development security differs from the existing ones in its optimized quantitative composition without loss of informativeness and adaptation to the conditions of a limited volume of official statistical information during the period of socio-economic upheavals. In addition to improving the system of indicators, the procedure for their aggregation has been further developed, which is based on the application of the entropy method of K. Shannon, which is distinguished by taking into account the variability and informational significance of each indicator within the studied period and allows the integral indicator to respond sensitively to challenges, structural shifts and regional features. Analysis of the results of the qualitative assessment of the Index of Human Capital Development Security of the regions of Ukraine made it possible to identify the main trends and levels of human capital development security by region. Scientific and practical recommendations are substantiated for increasing the level of human capital development security depending on the values of the integral Index of Human Capital Development Security, which take into account the specifics of post-pandemic and post-war development. A model of institutional interaction in the system of organizational support for the assessment of human capital development security is proposed, which is based on the delineation of functional relationships and information flows. Information connections between key participants in the assessment process are optimized, which will ensure increased efficiency of data exchange, prompt decision-making and integration of functional information flows in the system of assessment of human capital development security. An in-depth study of the impact of socio-economic shocks on the safe development of human capital allowed us to improve the model of organizational support for the assessment of human capital development security by applying an adaptive approach. A key element of the model is the mechanism of distributed inter-institutional responsibility, which increases the resilience of management processes to external challenges, ensures the flexibility of the decision-making system and creates conditions for sustainable development in conditions of socio-economic shocks. The practical value of the developments is confirmed by: LLC "Ukrainian Research Institute of Defense Technologies" (№2509-01, 25.09.2025), LLC "Center for the Disposal of Explosive Objects and Remediation" (№38/ak, 1.09.2025).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Semenov, A., Nazarov N., Demianenko A., Nazarova G., Bozhydai, I., Demchenko K. Organizational and economic support for the development of social services market in Ukraine. Financial and credit activity problems of theory and practice. 2023. № 2(49). P. 361–372. ULR: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3984>; DOI:

<https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.49.2023.3984>.

- 2. Семенов А., Ачкасова О., Полянська А. Проблеми соціальної безпеки молоді в Україні в умовах воєнного стану та шляхи їх подолання. Економіка та суспільство (електронне видання). 2023. №56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3018>; DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-71>.
- 3. Назаров Н. К., Семенов А.О. Генезис концепцій людського капіталу в економічній теорії. Бізнес Інформ. 2024. №2. С. 314–323. (0.79 / 0.4 друк. арк.) URL: https://www.business-inform.net/article/?year=2024&abstract=2024_2_0_314_323; DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-2-314-323>.
- 4. Дем'яненко А. А., Семенов А. О. Теоретико-методичні аспекти оцінювання людського капіталу. Актуальні проблеми економіки. 2024. 7 (277). С. 215-222. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/07/7.24._topic_Alina-A.-Demianenko-Anton-O.-Semenov-215-222.pdf; DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-277-215-222>.
- 5. Назаров, Н., Семенов, А. (2025). Соціально-економічні імперативи державної підтримки безпеки розвитку людського капіталу. Сталий розвиток економіки. №2 (53). С. 464-471. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-65> DOI: <https://economydevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1277>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U001312; 0122U201259; 0123U103881

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назаров Нікіта Костянтинович

2. Nikita K. Nazarov

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8762-2248

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Степан Іванович
2. Stepan I. Melnyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 21.04.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3782-5973

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кісь Святослав Ярославович
2. Svyatoslav Kis

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9426-0951

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лугова Вікторія Миколаївна
2. Viktoriia M. Luhova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9584-2259

Додаткова інформація:

